

Geerlof van Loo (Stichting Salvage) maakt tussenbalans op van pilot asbest

“Door middel van samenwerking kunnen we veel (meer)bereiken”

Stichting Salvage, de organisatie die na een calamiteit namens de Nederlandse brandverzekeraars optreedt, persoonlijke hulp biedt en de schade beperkt, houdt momenteel een pilot met branden waarbij asbest is vrijgekomen en verspreid. De stichting stroomlijnt binnen de pilot de aanpak, doet de inventarisatie van de verontreiniging, verzorgt indien nodig de opruiming en de informatievoorziening. De pilot is gestart op 18 juni jl. en loopt door tot 18 december van dit jaar. “Na de eerste zes weken heeft er samen met het Verbond van Verzekeraars een evaluatie plaats gevonden en de eerste projecten zijn goed ontvangen”, zegt Geerlof van Loo, beleidsmedewerker van Stichting Salvage. In dit artikel geeft hij een inzicht in het hoe en waarom van deze pilot en maakt hij een tussenbalans op. “Ik zie in de aanpak van asbestcalamiteiten zeker een rol weggelegd voor ‘Salvage’. Bovendien ben ik ervan overtuigd dat we door middel van samenwerking met alle betrokken partijen veel (meer) kunnen bereiken.”

Geerlof van Loo, die inmiddels 15 jaar werkzaam is als beleidsmedewerker bij de Stichting Salvage, geeft aan dat hij zich omstreeks 2012 wat nadrukkelijker is gaan verdiepen in de coördinatie van branden waarbij asbest vrijkomt. Enerzijds vanuit de gedachte of daarin mogelijk een rol zou zijn weggelegd voor ‘Salvage’, anderzijds omdat in de praktijk van alledag het afhandelingstraject bij branden waarbij asbest vrijkomt door verschillende oorzaken lang niet altijd soepel verliep. “Dat leverde nogal eens ongewenste situaties op doordat de opruiming vaak laat tot stand kwam en het risico van blootstelling aan asbest daardoor extra groot was. Ook waren partijen geregeld terughoudend voor wat betreft de opruimactie, simpelweg omdat de hamvraag ‘wie betaalt en wie ruimt op?’ door juridische touwtrekkerij niet altijd duidelijk was en vertragend werkte. Ook werden omwonenden niet of niet tijdig na een incident geïnformeerd over risico’s en aanpak, waardoor het gevoel van onveiligheid vaak onnodig werd vergroot.”

VOORSTEL

Op basis van zijn bevindingen tijdens de inventarisatie heeft Van Loo een rapport opgesteld met daarin een plan van aanpak. Dit plan is vervolgens voorgelegd aan het stichtingsbestuur. “Ik zag en zie in de aanpak van branden met een asbestverontreiniging zeker een rol weggelegd voor ‘Salvage’. Niet in de laatste plaats omdat Salvagecoördinatoren nu al vaak als eerste ter plekke zijn bij een asbestincident, vaak na brand, ruime ervaring hebben opgedaan met brand-, storm- en waterschades en dus met de coördinatie van de aanpak bij dit soort incidenten.” Stichting Salvage treedt op bij gemiddeld honderd branden per week. Daarvan is bij drie tot vijf branden sprake van de aanwezigheid van asbest.

Van Loo: “Het gaat bij een asbestcalamiteit in feite om drie stappen: de vaststelling of er daadwerkelijk sprake is van asbest, de feitelijke opruiming van het met asbest ‘besmette’ materiaal en de informatieverstrekking aan omwonenden. Zoals eerder aangegeven was mijn conclusie dat dit proces in de praktijk lang niet altijd vloeiend verliep, met name bij het tweede punt: wie is verantwoordelijk, wie ruimt op en wie moet hiervoor betalen?” Met het door hem voorgestelde plan van aanpak, waarin het maken van structurele afspraken met alle betrokken partijen centraal staat, beoogt Van Loo een vijftal zaken te verwezenlijken met betrekking tot de aanpak van as-

Geerlof van Loo: “Ik zag en zie in de aanpak van branden met een asbestverontreiniging zeker een rol weggelegd voor ‘Salvage’. Niet in de laatste plaats omdat Salvagecoördinatoren nu al vaak als eerste ter plekke zijn bij een asbestincident, vaak na brand, ruime ervaring hebben opgedaan met brand-, storm- en waterschades en dus met de coördinatie van de aanpak bij dit soort incidenten.”

bestincidenten. Het moet sneller, meer controleerbaar, voordeliger en risicoverminderd zijn en *last but not least* moeten omwonenden beter worden geïnformeerd.

PARTICIPANTEN

Het Salvagebestuur ging akkoord met zijn voorstel. Vervolgens is het plan voorgelegd aan het Verbond van Verzekeraars, dat uiteindelijk zijn mandaat heeft gegeven voor een pilot. De pilot is gestart op 18 juni jl. voor de periode van een half jaar. Behalve met (het Verbond van) verzekeraars is het plan voor de pilot mede tot stand gekomen in overleg met de koepelorganisatie van gemeenten, veiligheidsregio’s (brandweer) en omgevingsdiensten, waarvan er 5 van de 29 aan de pilot deelnemen: Brabant Noord, Flevoland/Gooi- en Vechtstreek, West Holland, Midden Holland en IJmond. Nadat het plan door het sectorbestuur van het Verbond van Verzekeraars was goedgekeurd, kon Stichting Salvage een en ander gaan voorbereiden.

“Alle betrokken partijen zijn geïnformeerd en nagegaan is welke bedrijven de verontreiniging kunnen inventariseren, het opruimen van de asbestverontreiniging op zich kunnen nemen en het desbetreffende gebied weer vrij kunnen geven”, vervolgt Van Loo. Deze bedrijven zijn beschikbaar in de app van Salvagecoördinatoren, die ter plaatse contact met deze bedrijven kunnen opnemen. De 20 speciaal hiervoor geselecteerde coördinatoren, die allen beschikken

Voorheen was het aandeel asbestschades in het totaal aantal meldingen 3 tot 5%; in de pilotperiode was dat ongeveer 10%

over een ruime ervaring met asbestschades, zijn uiteraard goed over de aanpak in de pilot voorgelicht. Stichting Salvage zal tijdens en na afloop van de pilot tijd- en kostenmetingen verrichten. Dit om een goed beeld te krijgen van de behaalde resultaten.

DE PILOT

De pilot is volgens Van Loo ervoor bedoeld om na te gaan of de eerder genoemde moeilijkheden door een goede samenwerking kunnen worden voorkomen. “Als stichting zullen we gedurende de pilot partijen bijstaan - en daar waar nodig zelf initiatieven nemen- ten aanzien van de inventarisatie van de verontreiniging, de schoonmaak, en de informatievoorziening. Dat alles binnen het mandaat dat is afgegeven door het Verbond. De organisatie van Stichting Salvage is er op gericht om ook gemeenten en verzekeraars nauwgezet op de hoogte te houden van de ondernomen activiteiten.”

Hoe werkt de asbestaanpak tijdens de pilot? Wanneer bij een brand asbest is vrijgekomen, moet er zo snel mogelijk een bedrijf worden ingeschakeld voor de inventarisatie van het verontreinigde gebied. Vervolgens zal door de betrokken partijen een plan van aanpak worden gemaakt met als doel de verontreiniging snel en efficiënt op te ruimen. “De Salvagecoördinator fungeert daarbij tijdens de pilot als aanjager van het proces. De daadwerkelijke aanpak zal per situatie verschillen. Zo kan de eigenaar als eerstverantwoordelijke zelf voor het opruimen van de verontreiniging zorgen. Gebeurt dit niet, dan kan de gemeente de eigenaar, door middel van een last onder bestuursdwang (LOB), vaak verplichten het asbest te laten opruimen. De omgevingsdiensten spelen hierin een belangrijke rol. Tijdens de pilot heeft de Salvagecoördinator binnen zijn mandaat ook zelf de mogelijkheid om de nodige acties uit te zetten. In alle gevallen kan Stichting Salvage indien gewenst de eigenaar, de betrokken gemeente en de omgevingsdienst bijstaan met praktische adviezen. Door goede contacten met de betrokken verzekeraars kan er ook met deze partijen snel worden geschakeld”, licht Van Loo toe.

EERSTE RESULTATEN

Na zes weken is er een eerste tussenbalans opgemaakt. Wat is daar uitgekomen? “Het is natuurlijk maar een eerste momentopname die slechts zes weken omvatte, maar toch is gebleken dat in die periode er meer meldingen van asbestschades zijn geweest dan gebruikelijk. Voorheen was het aandeel asbestschades in het totaal aantal meldingen 3 tot 5%; in de pilotperiode was dat ongeveer 10%. Ik zie dat als een bevestiging dat de pilot door alle betrokken partijen goed is ontvangen en opgepakt”, zegt Van Loo,

die desgevraagd aangeeft de indruk zegt te hebben dat de nieuwe aanpak zeker sneller werkt dan voorheen en dat het proces ook beter controleerbaar is doordat de voortgang van begin tot het eind gemonitord wordt. Ik denk dat we daarnaast de eerste stappen hebben gezet in een betere communicatie met de betrokkenen. Het is nog te vroeg om te kunnen stellen dat we ook met de asbestsanering financieel voordeliger kunnen werken, maar ik ben ervan overtuigd dat we ook hierbij door een snelle interventie ter plekke de schadelast kunnen terugdringen, zoals we dat met Salvage al tientallen jaren doen.”

In totaal zijn er bij de alarmcentrale in de pilotperiode in die zes weken 41 asbestmeldingen geweest. In 19 gevallen is hiervoor door de Salvagecoördinator een asbestinventarisatiebedrijf ingezet. Hierbij zijn op één geval na de opruimingswerkzaamheden uitgevoerd door een andere partij: de eigenaar zelf of een bedrijf in opdracht van de gemeente. Eén keer heeft Salvage de asbestsanering zelf gecoördineerd. Van Loo daarover: “Het was na een brand in een flatgebouw in Leeuwarden, waarbij in het gebouw beperkt asbest was vrijgekomen maar in de omgeving wat meer. De gedupeerde eigenaar heeft zelf de asbest verwijderd uit het pand, terwijl wij de gehele omgeving hebben gesaneerd. Daardoor bleef het mogelijk voor een 30-tal gezinnen om in hun eigen huis te blijven wonen en was er dus geen tijdelijke vervangende woonruimte nodig. Deze actie werd zeer gewaardeerd door de bewoners en betrokken partijen. Tevens levert het een aanzienlijke financiële besparing op.”

WENSENLIJSTJE

Op de vraag of hij met betrekking tot de pilot met asbestschades nog wat op zijn wensenlijstje heeft staan, volgt een bevestigend antwoord. “Het is een pilot en dus moet iedereen aan de nieuwe situatie wennen. Er zijn dan ook heel wat zaken te *finetunen* bij alle betrokken partijen, ook bij ons. Daar gaan we dan ook zeker aan werken. Voor de pilot hebben 5 van de in totaal 29 Omgevingsdiensten zich aangemeld. Het zou wenselijk zijn als dat er meer worden, het liefst allemaal. Desalniettemin is de pilot goed geland, zo blijkt uit de tussentijdse evaluatie met verzekeraars. Het is dus zaak dat we met alle partijen op de ingeslagen weg voortgaan. Het motto van de pilot is immers ‘Samen doorpakken!’. Het gaat erom dat alle betrokken partijen in deze publiek-private samenwerking de handen overtuigd ineenslaan. Zonder een intensieve gezamenlijke inzet is de aanpak gedoemd te mislukken. Wij zullen als Stichting Salvage ons in elk geval inzetten om van de pilot een succes te maken.” ■